

prima instanță: N. Mămăligă
instanța de apel: D. Manole, Șt. Niță, A. Bostan

dosarul nr.3ra-41/17

Î N C H E I E R E

18 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Sveatoslav Moldovan
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Finance Leasing Company” și Rădeanu Otilia, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Finance Leasing Company” împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Centru, municipiul Chișinău, intervenient accesoriu Otilia Rădeanu cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 iulie 2016 prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Finance Leasing Company” și Rădeanu Otilia și menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 02 februarie 2016 prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La 03 august 2015, SRL „Finance Leasing Company” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Centru, mun. Chișinău, intervenient accesoriu Radeanu Otilia cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că la 02 iunie 2015, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Centru mun. Chișinău a întocmit actul de control nr.144, prin care s-a stabilit că drept bază de calcul a indemnizației de maternitate a Otiliei Radeanu s-a luat venitul de la locul de lucru de bază și venitul asigurat de la trei întreprinderi, confirmate prin certificatele de salariu eliberate de SRL „Metvicon”, SRL „Tesecam” și SRL „Holde-Prim”. La fel, a fost stabilit că la data ieșirii în concediu de maternitate – 30 decembrie 2012, Radeanu Otilia nu era angajată, prin cumul la cele trei întreprinderi din care motiv SRL „Finance Leasing Company” urmează să restituie la bugetul de asigurări sociale de stat suma de 16 354, 86 lei.

Indică reclamantul că la 15 iunie 2015 s-a adresat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Centru mun. Chișinău cu cererea nr. 3590 privind anularea actului de control nr. 144 și a prescripției nr. 5503 din 02 iunie 2015, însă prin răspunsul nr.X-01/09-6170 din 19 iunie 2015 cererea a fost respinsă, ulterior prin răspunsul din 16 iulie 2015, fiind respinsă și cererea prealabilă nr.3674 din 26 iunie 2015.

Consideră că actul de control nr.128 din 18 mai 2015, actul de control adițional nr.144 din 02 iunie 2015, prescripția nr.5503 din 02 iunie 2015 și răspunsul nr.X-01/09-6170 din 19 iunie 2015 sunt acte administrative emise contrar legii, deoarece potrivit art.7 alin.(1) al Legii nr.289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate de muncă și alte prestații sociale, indemnizația de maternitate urmează a fi calculată din venitul obținut din ultimele șase luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, venit din care au fost calculate contribuțiile sociale.

Menționează reclamantul că Radeanu Otilia a achitat din suma venitului primit de la SRL „Metvicon”, SRL „TeseCam” și SRL „Holde-Prim” contribuții sociale, respectiv, acest venit urmează a fi pus la baza calculării indemnizației de asigurări sociale, iar Casa Teritorială de Asigurări Sociale Centru mun. Chișinău neîntemeiat condiționează calitatea de angajat la momentul apariției riscului asigurat de modul de calculare a indemnizației de maternitate atîta timp cît legea nu face această diferență și stabilește că baza de calcul este venitul mediu realizat în ultimele șase luni indiferent dacă angajatorul plătitor al venitului este precedent sau actual.

Mai indică reclamantul că concluziile expuse în actele administrative contestate contravin principiului contributivității conform căruia fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice participante la sistemul public, iar drepturile de asigurări sociale se cuvin pe temeiul contribuțiilor de asigurări sociale.

În drept își întemeiază cerințele în baza art. art. 7 al Legii privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004, art. 30 al Legii privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător și art. 16 din Legea contenciosului administrativ.

Solicită anularea Actului de control nr. 128 din 18mai 2015, Actului de control adițional nr. 144 din 02 iunie 2015 emise de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Centru mun. Chișinău, prescripției nr. 5503 din 02 iunie 2015 și răspunsului nr. X-01/09-6170 din 19 iunie 2015.

Prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 02 februarie 2016, a fost încetat procesul în partea capătului de cerere privind anularea răspunsului Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Centru mun. Chișinău nr. X-01/09-6170 din 19 iunie 2015.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 02 februarie 2016 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 iulie 2016 a fost respins apelul declarat de SRL „Finance Leasing Company” și Rădeanu Otilia și menținută hotărîrea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel cu referire la circumstanțele cauzei a reținut prevederile art. 124 alin. (1) din Codul muncii în redacția din 01 ianuarie 2014, art. 2 alin. (5), art. 7 alin. (1), 16 alin. (1), 23, 32 alin. (2) din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitatea de muncă și alte prestații sociale în redacția în vigoare pînă la 01 ianuarie 2014 și art. 4 al Legii privind sistemul public de asigurări Sociale și pct. 6 al Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitatea temporară de muncă și a altor prestații de asigurări sociale aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 108 din 03 februarie 2005 în redacția în vigoare pînă la 01 ianuarie 2014, și a remarcat că la stabilirea indemnizației vizate se ia în calcul doar venitul obținut în urma desfășurării

activității în entitatea/entitățile în care beneficiarul activează efectiv la momentul apariției riscului asigurat, însă nu și venitul obținut de acesta în urma unei activități încetate deja - pînă la momentul apariției riscului apărut.

Astfel, instanța de apel a reținut că calitatea de asigurat o are doar persoana care desfășoară activitatea pe bază de contract individual de muncă - ceea ce denotă că în momentul desfacerii acestui contract, persoana pierde calitatea de asigurat, astfel încît venitul realizat de beneficiar în cadrul unor entități cu care a desfăcut la momentul survenirii riscului asigurat, contractul individual de muncă nu poate fi luat în considerație la calcularea indemnizației.

În favoarea concluziei enunțate instanța de apel a reținut și prevederile art. 7 alin. (3) din Legea privind sistemul public de asigurări sociale care reglementează prestațiile de asigurări sociale și a considerat că la caz este imposibil ca prin indemnizația de maternitate să fie compensat venitul pe care Rădeanu Otilia nu-l obținea la data survenirii riscului asigurat din contul plăților salariale primite la întreprinderile unde a activat anterior, însă numai activa la 30 decembrie 2013.

La capitolul dat instanța de apel a mai reiterat că la data survenirii riscului asigurat – 30 decembrie 2013, Rădeanu Otilia nu se afla în raporturi de muncă cu SRL „Metvicon”, SRL „Teseam” și SRL „Holde-Prim” și respectiv, nu primea de la acestea venituri care ar fi fost posibil de compensat din contul indemnizației de maternitate.

La data de 28 noiembrie 2016 SRL „Finance Leasing Company” și Rădeanu Otilia au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului au invocat că nu sunt de acord cu decizia instanței de apel și o consideră ilegală și neîntemeiată, ca fiind emisă cu încălcarea normelor de drept material.

În context invocînd că la examinării cauzei a fost interpretată în mod eronat legea și nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată, indică recurenții că instanțele ierarhic inferioare ilegal au ajuns la concluzia că venitul obținut de Rădeanu Otilia de la locurile de muncă prin cumul SRL „Metvicon”, SRL „Teseam” și SRL „Holde-Prim” nu poate fi pus la baza calculului indemnizației de maternitate deoarece la data ieșirii în concediu de maternitate 30 decembrie 2013, Rădeanu Otilia a demisionat de la angajatorii prin cumul, or, conform art. 7 alin. (1) al Legii privind indemnizația pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, în vigoare la data de 30 decembrie 2013, baza de calcul a indemnizațiilor de asigurări sociale constituie venitul mediu lunar realizat în ultimele 6 luni calendaristice premergătoare lunii procedurii riscului asigurat, venit din care și au fost calculate contribuțiile de asigurări sociale.

Consideră că este greșită interpretarea instanței precum că în momentul desfacerii contractului individual de muncă persoana pierde calitatea de asigurat, astfel încît, venitul realizat de beneficiar în cadrul unor entități cu care a desfăcut contractul individual de muncă la momentul survenirii riscului asigurat, contractul individual de muncă nu poate fi luat în considerație la calcularea indemnizației, pe motiv că în asemenea caz contribuțiile achitate de angajat la entitatea cu care contractul a fost încetat se pierd, iar acest fapt contravine legii.

Totodată, indică recurenții că instanța de apel la examinarea cauzei eronat nu a aplicat prevederile Hotărîrii Guvernului nr. 1478 din 15 noiembrie 2002 cu privire la

indemnizațiile adresate familiilor cu copii și Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calculare și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitatea temporară de muncă aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 108 din 03 februarie 2005 și incorect a stabilit că art. 69 din Regulamentului menționat a intrat în vigoare după ieșirea Otiliei Rădeanu în concediu de maternitate, deoarece norma respectivă nu a fost modificată din momentul intrării în vigoare a hotărârii Guvernului nr. 108 din 11 februarie 2005, iar Rădeanu Otilia a ieșit în concediu la data de 30 decembrie 2013.

Afirmă că baza de calcul a indemnizațiilor de asigurări sociale a constituit venitul mediu lunar a Otiliei Rădeanu din care s-a calculat contribuții de asigurări sociale, adică atât la locul de muncă de bază SRL „Finance Leasing Company” cât și la trei locuri de muncă prin cumul la întreprinderile SRL „Metvicon”, SRL „Teseam” și SRL „Holde-Prim”, or, la data ieșirii în concediul de maternitate Rădeanu Otilia nu și-a pierdut statut de angajat și respectiv de asigurat din sistemul public de asigurări sociale pentru venitul realizat din ultimele 6 luni, iar intimatul nici în instanța de fond, nici în instanța de apel nu a demonstrat că Rădeanu Otilia și-a pierdut statutul de asigurat ori că veniturile obținute de la locurile de muncă prin cumul în ultimele 6 luni înaintea producerii riscului asigurat nu constituie venituri din care s-au calculat contribuțiile în fondurile sociale, ori un alt temei legal care prevede expres că veniturile obținute de la locurile de muncă prin cumul nu ar trebui incluse în calculul venitului asigurat.

La fel, menționează că instanțele ierarhic inferioare au aplicat eronat și prevederile art. 23 al Legii privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, deoarece norma respectivă nu conține prevederi care permit concluzionarea faptului că la stabilirea indemnizației se i-a în calcul doar venitul obținut în urma desfășurării activității la momentul apariției riscului, nu și venitul obținut în urma activității desfășurate pînă la momentul riscului apărut.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum denotă din actele cauzei, copia deciziei instanței de apel din 12 iulie 2016, a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces, inclusiv recurenților SRL „Finance Leasing Company” și Rădeanu Otilia la data de 20 septembrie 2016, fapt ce se confirmă prin scrisoarea nr. 8375 ce se conține la dosar (f.d. 96), însă careva date privind recepționarea acesteia de către destinatari actele cauzei nu conțin.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 28 noiembrie 2016 în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SRL „Finance Leasing Company” și Rădeanu Otilia este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care

instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SRL „Finance Leasing Company” și Rădeanu Otilia nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către SRL „Finance Leasing Company” și Rădeanu Otilia asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către SRL „Finance Leasing Company” și Rădeanu Otilia ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Finance Leasing Company” și Rădeanu Otilia se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Tamara Chișca-Doneva